

Ylva Wigh

Kostryparen

När jag var tre år ströp jag en ko. Jomomensen. Det var under en praktik-tjänstgöring i pappas lagård. Pappa var väluppfostrad och brukade tillåta mig det mesta, men när jag ville mata korna blev det ett skarpt nej, för det var inte utfodringstid. Följaktligen hämtade jag en stor foderbeta under stänk och stön, klättrade upp på foderbordet till den närmaste vitbrokiga kon, som hette Lily. Hon blev vild av glädje och slök betan i stort slafsande. Det var kul.

Plötsligt blev kon konstig och kunde inte andas, för hon hade satt betan i halsen. Folk kom springande, veterinär tillkallades, ja aldrig fick man vara i fred när det var som roligast. Men det var min faders språkbehandling som fick mig att ta en rask språngmarsch hem till mamma, där jag spelade upp en scen.

— Mamma, det är så synd om mig för jag har så ont i magen.

Men hon hade redan nåtts av ryktet och svarade pedagogiskt att det var ännu mera synd om Lily. Och där slutar minnesbilden.

Men sedan dess har vitbrokiga kor och damer med namnet Lily givit mig en sekunds dåligt samvete.

Kanske någon orolig bonde som läser detta undrar hur det gick med kon? Jo tack, hon lär ha överlevt. Hon hämnades säkert med fortsatt mjölkproduktion, en ständig källa till skrik och bråk från mig, som avskyr denna jolmiga soppa. Jag accepterade bara kärnmjölk, som de köpte i stora säar till mig och grisarna.

Min välvilja mot djur och människor började tidigt. Ett annat minne är den superba present jag fick av föräldrarna, när jag just fyllt två år. Jag fick en socialchef, ja, dvs det blev han långt senare och det är inte mitt fel. Jag dyrkade presenten och har hört i andra hand att jag skrek och slog på dem jag trodde tänkte göra honom illa.

Mamma hade dambjudning och jag satt hukad över den nyfödde och greps av våldsam generositet — började plocka ludd från filten och stoppade i hans festliga tandlösa gap. Ju mer i en stannade in desto olud-

are såg han ut, tyckte jag. Vi roade oss kungligt, socialchefen och jag.

Då kom skriket — från en av de närvarande damerna, som fått syn på oss och tydligen blev avundsjuk för att vi hade så roligt. Och där försvinner den minnesbilden, som när en film tar slut.

I grannhuset bodde en gammal herre med klockkedja och väst, en avlägsen släkting. Långt senare hörde jag att han hade tbc, och därför var jag förbjuden att gå dit. Alltså smet jag ofta dit.

Den gamle herrn minns jag som mycket trevlig. Han skrattade åt allt jag sa och det lär ha varit åtskilligt. En dag i tvåårsåldern ville jag muntra upp honom lite extra, så jag meddelade att jag skulle bajsas på hans trappa. Han skrattade och sa neej du.

Jo du, för det ska jag!

Ja så fortsatte vi vår intressanta debatt fram och tillbaka, men jag ville visa att han kunde lita på mig, så jag levererade den utlovade produkten just mitt på trappan.

Men den äldre damen i huset var en vräng typ. Just när jag kommit hem till föräldrarna kom hon instörtande med många ord på hög ljudvolym.

Jag sprang kvickt genom hela trädgården, jagad av pappa. Men jag visste att han inte iddes ta sig över staketet, som jag lätt kröp igenom och så bort över ängen — och där försvinner minnesbilden. Men nedanför ängen bodde farbror Gunnar och tant Elsa och där sökte jag ofta asyl, inte bara när föräldrarna uppfört sig illa.

Sedan jag nu, många årtionden efteråt, träffat Gunnar, har han bekräftat mina minnesbilder, att de båda vid sidan av jordbruket sysslade mycket med mina asylärenden.

Jag är glad att jag inte har barn. Nutida småungar är inte alls så välartade och älskvärda mot folk och få som t ex jag var. När jag tvingas vara barnvakt lämnar jag dem inte en sekund ur sikte. De är ibland på väg att slå ihjäl varandra och sig själva och hittar på en massa konstigheter.

Olydiga är de också.